

כסות אקדמית

מאמר מערכת 06.01.2013 02:00

מרכז שלם - שהמועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) אישרה בשבוע שעבר את הפיכתו למוסד אקדמי - הוקם לפני כמעט 20 שנה על ידי יורם חזוני, מקורבם של בנימין נתניהו, בכוונה לחקות את הצלחת מכון המחקר הניאו-שמרניים בארה"ב ולהשתלט על השיח הציבורי.

לאחר שדרוג מעמח של המרכז האוניברסיטאי באריאל לאוניברסיטה, ההכרה במרכז שלם היא שלב נוסף במלחמה שמנהל הימין כבר שנים רבות באוניברסיטאות, הנגועות לטעמו בביקורתיות-יתר ומזוהות עם האליטות הישנות. לצד שדרוג מעמדם של מוסדות המזוהים עם הימין - הועבר למערכת ההשכלה הגבוהה מסר חד וברור באמצעות האיום לסגור את המחלקה לפוליטיקה וממשל באוניברסיטת בן גוריון. אך סמלית היא העובדה, שהאתר בעברית של מכון שהועתק מארה"ב עדיין בבנייה. טוב שאפשר לסמוך על האתר באנגלית: "מרגע לידתה, ישראל התמודדה עם איומים קשים", מפרט מסמך המטרות של מרכז שלם, "אנו מאמינים שיש אתגר גדול יותר. מספר גדל והולך של צעירים ישראלים אינם מאמינים בהיתכנות של מדינה יהודית ודמוקרטית. הם חסרים את תחושת הזהות הלאומית... ואינם רואים עצמם כשייכים למפעל קולקטיבי". המסמך מוסיף וקובע, כי הלימודים במרכז מספקים הזדמנות היסטורית לייצר מנהיגים בעלי חזון למדינה ולעם היהודי.

בכך מבהיר מסמך המטרות, כי הלימודים האקדמיים במקום יכפפו למטרות גבוהות יותר, בעלות זהות אידיאולוגית ברורה. הטלת ספק מתמדת, עקרון מפתח בעולם האקדמי מאז ימי הביניים, אינה מוזכרת. לאחר האישור שניתן בשבוע שעבר למרכז שלם, אמר שר החינוך ויו"ר המל"ג גדעון סער, כי מדובר ב"צעד נוסף לשיקום מדעי הרח". למעשה, מדובר במהלך מפלגתי צר המוסתר בכסות ממלכתית: מוטב היה שסער והמל"ג ידאגו להגדלת מספר הסטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטאות, במיוחד במדעי הרח, במקום לעודד מוסדות פרטיים הנהנים מתרומות של בעלי אג'נדה פוליטית.

